

URZĄD MIEJSKI W KOZIENICACH

**RAPORT Z REALIZACJI ZADAŃ
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
GMINY KOZIENICE**

ZA LATA 2011 - 2012

Koziénice, marzec 2013 rok

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	2
2. STAN REALIZACJI ZADAŃ W LATACH 2011-2012 UJĘTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA GMINY KOZIENICE.....	3
2.1 Wody podziemne i powierzchniowe.....	3
2.2 Zasoby przyrody.....	7
2.3 Powietrze atmosferyczne.....	9
2.4 Hałas.....	12
2.5 Powierzchnia ziemi.....	12
2.6 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe.....	13
2.7 Edukacja ekologiczna.....	13
2.8 Gospodarka odpadami komunalnymi.....	14
3. PODSUMOWANIE I WNIOSKI.....	15
4. TABELA.	
1. WYKONANIE WYDATKÓW BUDŻETOWYCH NA ZADANIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA	15

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna

Program Ochrony Środowiska dla gminy Kozienice został sporządzony jako realizacja obowiązków gminy wynikających zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 25, poz. 150 ze zm.) dotyczących sporządzania gminnych programów ochrony środowiska.

Podstawę sporządzenia raportu z realizacji programu ochrony środowiska stanowi ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 25, poz. 150 ze zm.). Zgodnie z zapisem art. 18 ust. 2 ww. ustawy organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska i przedstawia je radzie miejskiej.

1.2. Zakres i termin

Zakres opracowania obejmuje raport z realizacji zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska Gminy Kozienice na lata 2008-2011 przyjęty Uchwałą Nr XXXII/388/2009 Rady Miejskiej w Kozienicach oraz aktualizacja programu na lata 2012 – 2015 przyjęta Uchwałą Nr XXII/208/2012 r.

Raport z realizacji Programu ochrony środowiska obejmuje zadania zrealizowane w okresie od 01.01.2011 r. do 31.12.2012 r., przez Gminę Kozienice oraz zakłady i podmioty gospodarcze z terenu Gminy Kozienice, przedstawione z podziałem analogicznym do treści Programu ochrony środowiska, na:

1. **Wody podziemne i powierzchniowe** – ochrona zasobów wodnych i poprawa jakości wód.
2. **Zasoby przyrody** - ochrona i wzrost różnorodności biologicznej, krajobrazowej, ochrona lasów.
3. **Powietrze atmosferyczne** - utrzymanie właściwego stanu jakości powietrza atmosferycznego.
4. **Hałas** – zmniejszenie uciążliwości hałasu dla mieszkańców i środowiska poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu obowiązujących standardów.
5. **Powierzchnia ziemi** – ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb.
6. **Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe** – eliminowanie i zmniejszanie skutków dla środowiska z tytułu zagrożeń.
7. **Edukacja ekologiczna** – podnoszenie świadomości ekologicznej.

Wydział Gospodarki Przestrzennej, Rolnictwa i Środowiska działając z upoważnienia Burmistrza realizuje statutowe zadania ochrony środowiska, rolnictwa, geodezji i planowania przestrzennego. Są to działania organizacyjne (prewencyjne), polegające na wydawaniu opinii, uzgodnień oraz decyzji, które mają zapewnić przestrzeganie norm i warunków ochrony środowiska a planowania przestrzennego.

Projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego sporządzane są zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587). W myśl ww. rozporządzenia projekty planów ustalają i uwzględniają w zależności od specyfiki terenu, między innymi:

1. Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego wynikające z:
 - a) potrzeb ochrony środowiska określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska,
 - b) ustawy o ochronie przyrody – różne formy ochrony przyrody występujące na terenach objętych planem.
2. Granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalanych na podstawie przepisów odrębnych, w tym terenów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi.

Ustalenia dotyczące zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu określa także studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Projekty planów przed przyjęciem przez Radę Miasta są uzgadniane z określonymi w art. 18 ustawy o zagospodarowania przestrzennym jednostkami, min. organami ochrony środowiska (Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska). Powierzchnia gminy objęta m.p.z.p. wynosi 5920 ha, co stanowi 24% powierzchni gminy. Zadania inwestycyjne realizowane są przez Wydział Infrastruktury. Wydział ds. Rozwoju Lokalnego zajmuje się pozyskiwaniem funduszy UE na działania inwestycyjne z zakresu ochrony środowiska.

2. Stan realizacji zadań w latach 2011-2012 ujętych w gminnym programie ochrony środowiska

2.1 Wody podziemne i powierzchniowe

W zakresie ochrony zasobów wodnych i poprawy jakości wody w okresie sprawozdawczym na terenie gminy Kozienice wykonano:

Zadania z zakresu gospodarki wodno – ściekowej realizuje KGK Sp. z o. o. w Kozienicach.

2.1.1. W zakresie redukcji ilości ścieków nieoczyszczonych:

2011 rok

- a) budowa przyłącza kanalizacyjnego do odprowadzania wód popłucznych – SUW Słoneczna (długość 77 mb);
- b) rozbudowa kanalizacji sanitarnej bez przyłączy w ul. Polnej I i II (długość 254 mb);
- c) budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w m. Aleksandrówka – Budy Etap I (długość 232 mb);
- d) budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w miejscowościach Dąbrówki, Wólka Tyrzyńska, Wólka Tyrzyńska B. Samwodzie. Kępeczki. Kępa Wólczyńska (długość sieci 24 946,37 mb, długość przyłączy grawitacyjnych 2 534,87 mb, LPT 234 sztuk, 5 sztuk przepompowni sieciowych);
- e) rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Stanisławicach (długość 114 mb);
- f) montaż zasuwy DN500 na rurociągu technologicznym w Oczyszczalni Ścieków w Kozienicach,
- g) PT i budowa kanalizacji deszczowej w ul. Ciekawa, Warszawska bis, Dębowa, Świerkowa

2012 rok

- a) sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej w mieście, ul. Przemysłowa (254,3 mb) i ul. Wójcików (233 mb);
- b) budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami w Staszowie (długość 6 475,6 mb, przyłączy grawitacyjnych 663,3 mb, LPT 61 sztuk, 2 przepompownie sieciowe);
- c) budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami w m. Nowiny – Etap I (długość 360 mb i przyłączy 109 mb);
- d) budowa sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami w m. Janów – Etap I (długość 344 mb, 61 mb i 5 mb).
- e) budowa studni pomiarowej na kanale dopływowym Oczyszczalni Ścieków w Kozienicach,

2.1.2. W zakresie zapewnienia mieszkańcom dostępu do wody o jakości odpowiadającej normom wody do picia:

2011 rok

- a) budowa sieci wodociągowej bez przyłączy w ul. Polnej I i II etap (240 mb);
- b) budowa sieci wodociągowej w ul. Chartowej (całkowita długość 2 111 mb);
- c) rozbudowa sieci wodociągowej w mieście, ul. Czwartek – 198 mb i ul. Przytulna - 112 mb;
- d) budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Janów-Topór o długości 536 mb i przyłączy 54 mb.

2012 rok

- a) budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Nowiny – Etap I o długości 406 mb i przyłączy 22 mb;
- b) budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami w m. Janów – Etap I o długości 143 mb i przyłączy 13,5 mb;

2.1.3. Realizacja zadań inwestycyjnych Projektu nr 39/2009 „Zapewnienie prawidłowej gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Kozienice” – KGK Sp. z o. o.

Kontrakt nr 2.1 – „Przebudowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Kozienicach”

Modernizacja i przebudowa starych obiektów oczyszczalni, w tym:

Pompownia główna; Komory rozdzielcze – szt.3; Piaskowniki pionowa – szt. 2; Punkt zlewny; Osadnik Imhoffa – szt. 4; Stacja Separacji Części Pływających; Zbiorniki Retencyjne – szt. 2; Reaktory Biologiczne Stare – szt. 2; Osadniki Wtórne – szt. 2; Komory Zasuw – szt. 2; Koryto pomiarowe; Pompownie Recyrkulacji Stare – szt. 2; Stacja Dozowania PIX, Laguna Osadowa, Składowisko Osadu Odwodnionego; Budynek Administracji socjalnej z Kotłownią; Składowisko Opału. Wiata Magazynowa; Budynek Magazynu Podręcznego; Rozdzielnia NN i Agregatornia; Poletko Ociekowe Piasku, ciecici elektryczne i AKPiA, sieci wod-kan.

Wybudowano nowe objekty:

Reaktor Biologiczny Nowy; Osadnik Wtórny Nowy; Komora Rozdzielcza; Komora Zasuw; Pompownia Recyrkulacji Nowa; Pompownia Osadu Nadmiernego; Stacja Separacji Piasku; Stacja Dmuchaw i Waga Samochodowa.

Kontrakt nr 2.2 – „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Holendry Kozienskie (aglomeracja Kozienice)”.

Wykonano zgodnie z zakresem:

1. Sieć wodociągowa z przyłączami – 15,73 km;
2. Sieć kanalizacyjna z przyłączami – 13,03 km;
3. Przepompownie sieciowe wraz z zasilaniem – 1 kpl;
4. Przepompownie przydomowe wraz z zasilaniem – 86 kpl.

Kontrakt nr 2.3 – „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Piotrkowice, Kuźmy, Holendry Kuźmińskie (aglomeracja Nowa Wieś).

Wykonano zgodnie z zakresem rzeczowym:

1. Sieć wodociągowa z przyłączami – 16,19 km;
2. Sieć kanalizacyjna z przyłączami – 13,03 km;
3. Przepompownie sieciowe wraz z zasilaniem – 1 kpl;
4. Przepompownie przydomowe wraz z zasilaniem – 95 kpl.

Kontrakt nr 2.4 – „Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody: SUW Stanisławice i SUW Łuczynów”.

Wykonano zgodnie z zakresem rzeczowym:

Modernizację dwóch Stacji Uzdatniania Wody polegającą na wykonaniu prac budowlanych (remont budynków, odstojnika wód popłucznych, dróg, chodników, zatok do celów p. poż., ogrodzenie); instalacji elektrycznych (wewnętrznych, zasilających i sterujących do urządzeń, wizualizacji, alarmowej. przebudowę układu zasilania SUW Łuczynów); technologii (wewnętrznych inst. sanitarnych, sprężonego powietrza. chloru, zewnętrznej kanalizacji, rurociągi tłoczne wody na i za zbiorników tłocznych, wymianę zbiorników magazynowych – wyrównawczych wody, likwidację studni głębinowej nr 1 i wykonanie nowej studni głębinowej nr 4 w SUW Łuczynów).

Kontrakt nr 2.5 – „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na działkach rekreacyjnych w miejscowości Psary”.

Wykonano zgodnie z zakresem:

1. Sieć wodociągowa z przyłączami – 4,19 km;
2. Sieć kanalizacyjna z przyłączami – 3,28 km;
3. Przepompownie sieciowe wraz z zasilaniem – 3 kpl;
4. Przepompownie przydomowe wraz z zasilaniem – 11 kpl.
5. Modernizacja przepompowni sieciowej w Rudzie – 1 kpl.

Zakupiono pojazd do obsługi sieci kanalizacji sanitarnej.

2.1.4. Inne działania realizowane w zakresie ochrony wód.

Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych realizował:

Zadania z zakresu utrzymanie wałów przeciwpowodziowych:

2011 rok

- utrzymanie wałów przeciwpowodziowych rzeki Wisły, odc. Głusieć- Świerże Górne i rzeki Zagożdżonki (wycinki krzaków i przerostów rosnących przy wale, utwardzanie przejazdów wałowych, odmulanie odpływów od przepustu wałowego- lewy i prawy wał rzeki Zagożdżonki) :

- udrożnienie odpływu od przepustu wałowego w km 6+600 na prawym wale rzeki Zagożdżonki w m. Holendry Kozienickie (wykoszenie porostów i krzewów- 8180m², zabezpieczenie skarpy kiszka faszynową - 360 mb);
- wykaszanie skarp i koron wałów przeciwpowodziowych rzeki Zagożdżonki – 14,1 km i rzeki Wisły - 19,623 km.

2012 rok

- wykaszanie skarp i koron wałów przeciwpowodziowych rzeki Zagożdżonki – 14,1 km i rzeki Wisły - 19,623 km.
- remonty nawierzchni dróg przywałowych przy lewym wale rzeki Wisły – 6,54 km.

Zadania z zakresu konserwacja cieków wodnych:

2011 rok

- konserwację i czyszczenie rzeki Zagożdżonki – 6,72 km; zbiorników Hamernia i Stary Młyn – 16263 m²; rzeki Brzeźniczki – 2,555 km; Kanału Rusin – 1,925 km; Kanału Kozienicko – Gniewoszowskiego – 9,025 km; rzeki Chartówki – 0,650 km;
- wycinki drzew – 20 szt.

2012 rok

- konserwacja i czyszczenie Kanału Janików – Wólka – 1,000 km; Kanału Kozienicko – Gniewoszowskiego – 7,110 km; rzeki Zagożdżonki – 2,310 km; rzeki Brzeźniczki – 2,24 km; Kanału Rusin – 3,875 km; Kanał Chartowa – 5,321 km;
- wycinki drzew – 23 szt.

ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych w zakresie ochrony wód wykonała.:

- zabudowę zbiornika magazynowego koagulanta na stacji DEMI II;
- instalacje odzysku skroplin i odsolin do stacji DEMI II;
- misę zabezpieczającą, przed przedostawaniem się olejów do gruntu i do wód, pod transformatorami TR 1, 2, 3 (jeden projekt na 3 lata realizacji – 2011 r., 2012 r., 2013 r.).

Najpilniejsze zadania w zakresie ochrony wód, to:

- włączenie się odbiorców indywidualnych do wybudowanej sieć wodociągowej i kanalizacyjnej,
- uporządkowanie gospodarki wód opadowych – rozbudowa kanalizacji deszczowej w mieście,
- ograniczenie oddziaływania rolnictwa na wody powierzchniowe i podziemne poprzez wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, w tym wyposażenie jak największej liczby gospodarstw rolnych w szczelne zbiorniki na gnojowicę i płyty obornikowe,
- wprowadzanie wodoszczędnych technologii w zakładach przemysłowych,
- instalowanie wodomierzy w indywidualnych gospodarstwach,
- utrzymanie drożności urządzeń melioracji szczegółowej,

2.2 Zasoby przyrody - ochrona i wzrost różnorodności biologicznej, krajobrazowej, ochrona lasów.

Ochrona przyrody jest to ogół działań zmierzających do zachowania w niezmiennym lub optymalnym stanie przyrody ożywionej i nieożywionej.

W gminie Kozienice znajdują się obszary objęte ochroną w ramach Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Natura 2000 to spójna europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody.

Sieć obszarów Natura 2000 w gminie Kozienice, to:

1. „Dolina Środkowej Wisły” PLB 140004 – Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków OSO – o pow. na terenie gminy Kozienice 1 385,2 ha Ostoja Kozienicka” PLB 140013 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków OSO – o pow. na terenie gminy 16 324,6 ha.
Są to obszary wyznaczone, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu ochrony populacji dziko występujących gatunków ptaków, w granicach których ptaki mają korzystne warunki bytowania w ciągu całego życia, w dowolnym jego okresie albo stadium rozwoju.
2. „Puszcza Kozienicka” PLH 140035 - Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk SOO.
Jest to obszar wyznaczony, zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej, w celu trwałej ochrony gatunków roślin lub zwierząt w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków.

Obszary objęte ochroną stanowią ok. 72 % powierzchni Gminy.

Wszelkie działania inwestycyjne realizowane na tych obszarach poddawane są procedurze oceny oddziaływania na środowisko, na siedliska i gatunki ptaków objętych ochroną z mocy Dyrektywy Ptasiej i Dyrektywy Siedliskowej. W latach 2011-2012 przeprowadzono 53 postępowania i wydano 47 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięć, nałożono 5 postanowień zobowiązujących Inwestorów do wykonania raportu o oddziaływaniu projektowanego przedsięwzięcia na środowisko i obszary Natura 2000.

Decyzje środowiskowe określają warunki realizacji przedsięwzięć w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich. Zawierają także wymaganie wynikające z ochrony obszarów Natura 2000.

2.2.1. Działania realizowane w okresie sprawozdawczym w zakresie ochrony i wzrostu różnorodności biologicznej oraz ochrony krajobrazu, to:

- a) poprawa stanu zieleni na terenie miast poprzez:
 - wykonanie nasadzeń drzew i krzewów - 2062 szt.
 - wykonanie nowych trawników – 530 m²
- b) polepszenie stanu zdrowotnego drzew i krzewów poprzez wykonywanie cięć prześwietlających, sanitarnych i formujących - 3264 szt.
- c) poprawa stanu zdrowotnego i estetyki zieleni w mieście poprzez bieżące jej utrzymanie (koszenie, grabienie, odchwaszczanie, nawożenie itp.).

- d) poprawa estetyki terenów rekreacyjnych – park i skwery:
- bieżące ich utrzymanie (koszenie trawników, nawożenie, wycinki suchych drzew),
 - montaż 40 szt. nowych koszy ulicznych,
 - montaż 33 szt. ławek parkowych.

Ponadto korzystając z kompetencji zawartych w art. 83 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz. U. z 2009 roku, Nr 151, poz. 1220 ze zm.), wydawane przez Burmistrza Gminy zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów z terenu nieruchomości w większości przypadków uzależnione jest od wykonania tzw. nasadzeń zastępczych, tj. od zastąpienia ich innymi drzewami lub krzewami, w liczbie nie mniejszej niż liczba usuwanych drzew lub krzewów.

Korzystny wpływ na kształtowanie klimatu oraz na środowisko życia człowieka wywierają lasy. Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta Powiatowy w Kozienicach. W 2011 roku Starostwo Powiatowe wykonało dla terenu gminy Kozienice zadanie pn.: „Uproszczony plan urządzania lasów oraz inwentaryzacja stanu lasów nie stanowiących własności Skarbu Państwa wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko”. Integralną częścią planów są zadania gospodarcze w zakresie gospodarki leśnej z przeznaczeniem dla właścicieli lasów ze wskazaniem do wykonania niezbędnych zabiegów przez właścicieli lasów. Zgodnie z wykonanymi operatami powierzchnia lasów wynosi 8 556,88 ha, w tym:

- lasy państwowe: gmina – 6733,82 ha; miasto – 50,68 ha
- lasy niepaństwowe: 1742,38 ha
- lasy komunalne : 30 ha

Inne działania:

1. ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych - prowadziła zabezpieczenia składowiska przed wtórnym pyleniem pokrywając je substancjami błonotwórczymi, pielęgnację skarp i obwałowań oraz wykonała nasadzenia drzew i krzewów w ilości 2940 szt.
2. EP SERWIS S.A. na terenie swojej działki wywiesiła budki lęgowe i karmniki dla ptactwa jak również wykonała nasadzenie drzew i krzewów.

Zadania do realizacji, to:

1. Ochrona drzewostanu śródpolnego.
2. Propagowanie rolnictwa ekologicznego.
3. Ochrona roślinności przed wypalaniem.
4. Tworzenie nowych stref zieleni, wprowadzanie zakrzewień i zadrzewień.
5. Zwiększenie lesistości.
6. Utrzymanie czystości w lasach.
7. Przebudowa drzewostanów.

2.3. Powietrze atmosferyczne

W zakresie ochrony powietrza celem nadrzędnym wskazanym w Programie Ochrony Środowiska Gminy Kozienice jest poprawa jakości środowiska pod względem jakości powietrza. Głównym lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza w gminie są domy ogrzewane indywidualnie oraz na obszarach bezpośrednio sąsiadujących z drogami o znacznym natężeniu ruchu, komunikacja samochodowa. Największe ilości zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego emituje:

- ENEA Wytwarzanie S.A. Świerże Górne (d. Elektrowni „Kozienice”)
- Ciepłownia Miejska w Kozienicach
- PREFABET Kozienice S.A.

2.3.1. Ograniczenia zanieczyszczeń w sektorze przemysłowym.

W latach 2011 – 2012 ENEA Wytwarzanie S.A. zrealizowała szereg przedsięwzięć inwestycyjno – modernizacyjnych, dotyczących ograniczeń w zakresie emisji dwutlenku węgla i innych gazów i substancji:

2011 rok

- budowa instalacji odsiarczania spalin z bloku 500 MW, bloku nr 10;
- wymiana elektrofiltru bloku nr 4 wraz z układem odpopielania;
- budowa instalacji spalania olejów roślinnych (zielona energia) – etap III;
- budowa komina dla odprowadzania spalin z IOS I i IOS III;
- zabudowa instalacji katalitycznego odazotowania spalin dla kotłów 408;
- wymiana analizatorów do pomiaru pyłu i spalin bloków nr 1 i 2;
- modernizacja układów pomiaru emisji na bloku nr 4;
- budowa odnawialnych źródeł energii -- instalacja dozowania biomasy – etap II;

2012 rok

- modernizacja układów pomiaru emisji;
- wymiana elektrofiltru na bloku 200 MW nr 3;
- zabudowa palników niskoemisyjnych - kocioł na bloku nr 3;
- zabudowa instalacji do katalitycznego odazotowania spalin SCR na blokach 200 MW;
- realizacja II etapu zadania „budowa odnawialnych źródeł energii – instalacja dozowania biomasy”.

2.3.2. Ograniczenia zanieczyszczeń w sektorze komunalnym.

Zakład Energetyki Ciepłej (ZEC) zaopatruje w ciepło mieszkańców spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, budownictwo jednorodzinne, budynki użyteczności publicznej, szkoły, odbiorców indywidualnych. Działaniami zrealizowanymi w ZEC w latach 2011 i 2012 skutkującymi pozytywnym wpływem na stan środowiska, były:

2011 rok

1. Wymiana węzłów ciepłych indywidualnych (c.o.) o mocy 300kW i grupowego (c.o.) o mocy 400kW w budynku ul. Nowy Świt 2 z pełną automatyką i monitoringiem.
 2. Wymiana węzła ciepłego indywidualnego o mocy 800kW w budynku ul. Lubelska 8 z pełną automatyką i monitoringiem.
 3. Renowacja elewacji frontowej budynku Ciepłowni Miejskiej wraz z termoizolacją budynku SUW.
 4. Wymiana oświetlenia terenu i obiektów na terenie ZEC na energooszczędne w układzie sterowania czasowego i zmierzchowego.
-

2012 rok

1. Wymiana węzła ciepłego indywidualnego (c.o.) o mocy 400kW w budynku Hamernicka 6 z pełną automatyką i monitoringiem.
2. Wymiana węzła ciepłego grupowego (c.o.) o mocy 400kW w budynku Osiedle Pokoju 8E z pełną automatyką i monitoringiem.
3. Wymiana węzła ciepłego indywidualnego (c.o.) o mocy 100kW w budynku Krasickiego 1 z pełną automatyką i monitoringiem.
4. Wymiana węzła ciepłego indywidualnego (c.o.) o mocy 100kW w budynku Krasickiego 2 z pełną automatyką i monitoringiem.
5. Wymiana węzła ciepłego indywidualnego (c.o.) o mocy 100kW w budynku Krasickiego 5 z pełną automatyką i monitoringiem.
6. Przebudowa sieci ciepłowniczej na preizolowaną w ul. Krasickiego wraz z przyłączami od ul. Warszawskiej do komory budynku ul. Krasickiego 1.
7. Termomodernizacja i adaptacja budynku mleczka wapiennego na terenie ZEC.

W celu zmniejszenia zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł niskiej emisji jest możliwość szerokiego korzystania w mieście z sieci gazowej. Jak wynika z danych Rejonu Dystrybucji Gazu w Pionkach liczba budynków mieszkalnych z przyłączeniem do sieci gazowej na dzień 31.12.2012 r. wynosi: miasto – 1528 szt., gmina – 1150 szt.

Od lat prowadzone są prace związane z termomodernizacją budynków wielorodzinnych, obiektów użyteczności publicznej i innych pomieszczeń. Służy to oszczędności energii, a pośrednio paliw i surowców, ograniczeniu zanieczyszczeń do powietrza oraz ilości wytwarzanych odpadów z sektora energetycznego. Efekt ekologiczny termomodernizacji to zmniejszenie zużycia energii od 56% do 66%.

W latach 2011 – 2012 przeprowadzono termomodernizację budynków: OSP w Stanisławicach, Publiczne Przedszkole Nr 4, Hala Sportowa w Kozienicach, Kryta pływalnia „Delfin” w Kozienicach, PSP w Wólce Tyrzyńskiej.

W ramach Programu dla jednostek samorządu terytorialnego z zakresu ochrony powietrza wykonane zostało zadanie pn. „Zakup i montaż kolektorów słonecznych - instalacja wykorzystująca energię odnawialną” i zadanie: zakup i montaż pomp ciepła – instalacji wykorzystującej odzysk ciepła” na krytej pływalni a krytej pływalni „Delfin” w Kozienicach. Kolektory słoneczne zostały zamontowane na budynku PSP w Wólce Tyrzyńskiej.

W ramach ochrony energii w latach objętym sprawozdaniem prowadzona była modernizacja i rozbudowa oświetlenia na energooszczędne, zainstalowano 160 szt. lamp.

2.3.3. Ograniczenia zanieczyszczeń sektora komunikacyjnego.

Innym ważnym elementem emisji są zanieczyszczenia komunikacyjne, obejmujące takie substancje jak: tlenki azotu, pyły, tlenek węgla, dwutlenek siarki, aldehyd. Emisja ta wraz ze zwiększaniem się ilości pojazdów wykazuje tendencję wzrostową.

Duży wpływ na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ma modernizacja i przebudowa dróg. Poprawa nawierzchni dróg poprzez zwiększenie płynności ruchu pojazdów, wpływa na zmniejszenie i ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza jak również zmniejszenie uciążliwości hałasu drogowego i poprawę środowiska akustycznego.

Zakres budowy i modernizacji dróg przedstawia się następująco:

- a) **Na terenie gminy** w okresie sprawozdawczym wykonano:
 - budowę dróg gminnych o nawierzchni bitumicznej: **2011r.** – 4.799,99 mb ;
2012 r. - 7 162,58 mb;
 - budowę, przebudowę dróg gminnych o nawierzchni z kostki brukowej: **2011 r.** – 5.781,06 m²;
 - budowę chodników ze zjazdami i ścieżek rowerowych: **2011 r.** – 11.774,20 m²;
2012 r. – 14 225,4 m².
- b) **W ramach porozumień** przy współfinansowaniu środków z budżetu gminy w okresie sprawozdawczym wykonano:
 - przebudowę dróg powiatowych
 w **2011 r.:** nr 1723W Kozienice – Holendry Piotrkowskie – 534 mb; nr 1727W Kozienice – Śmietanki - 1412 mb; nr 1712W Ryczywół – Brzoza - 512 mb; nr 1711W Ursynów – Aleksandrówka 1.128 mb.
 w **2012 r.:** nr 1719W Nowa Wieś – Kępa Bielańska – 1020 m; nr 1723W Kozienice – Holendry Piotrkowski – ul. Wiślana – 1100 m; nr 1729W Psary – Samwodzie 949 m.
 - budowę chodników w ciągach dróg powiatowych
 w **2011 r.:** nr 1722W w Łuczynowie - 402 mb; nr 1711W w Stanisławicach – 810 mb;
 w **2012 r.:** nr 1712W Ryczywół - Brzoza odcinek Ryczywół – Wola Chodkowska

Inne działania w zakresie ochrony powietrza zrealizowane w okresie sprawozdawczym to:

1. EP SERWIS S.A. w Łuczynowie - w okresie sprawozdawczym zamontowała dwa filtry : mokry i suchy. Filtry zabezpieczają przed rozprzestrzenianiem się pyłu w halach produkcyjnych i ich otoczeniu oraz powodują zmniejszenie pylenia do środowiska. Filtr suchy zapewnia filtrację powietrza w pomieszczeniu cięć a wykorzystanie powrotu ogrzanego i oczyszczonego powietrza jest energooszczędne.
2. EOC Belgium NV S.A. Oddział w Polsce Zakład w Łuczynowie - w układzie produkcyjnym przy odciążu ze stanowiska dozowania produktów sypkich zainstalowano filtr workowy typu WAMFLO FNM3J11 do redukcji emisji pyłu z instalacji technologicznej, który zmniejsza ilość zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza (wg danych producenta ilość zanieczyszczeń w powietrzu po filtrze nie przekracza 20 mg/m³).

Realizacja ww. zadań na pewno w znacznym stopniu wpłynęła na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, ale konieczne są dalsze działania do których należą:

- Kontynuacja redukcji zanieczyszczeń ze źródeł przemysłowych poprzez podnoszenie sprawności procesów produkcji, stosowania paliw o mniejszej zawartości popiołu, wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, dalsze modernizacje w Elektrowni - ENEA Wytwarzanie S.A.
- Kontynuacja ograniczenia niskiej emisji ze źródeł rozproszonych poprzez rozbudowę centralnego systemu ciepłownictwa, ograniczenia strat ciepła w budynkach, zmiana paliw oraz sposobu ogrzewania indywidualnego budynków, promocje ekologicznych nośników energii, włączanie się budynków do sieci gazowej.
- Kontynuacja ograniczenia emisji ze źródeł komunikacyjnych poprzez modernizację dróg, tworzenie ścieżek rowerowych, tworzenie stref z zakazem ruchu pojazdów ciężkich.

2.4. Hałas

Zmniejszenie uciążliwości hałasu realizowane jest poprzez działania w zakresie zmniejszenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego i hałasu przemysłowego.

W latach 2011 – 2012 kontynuowano działania mające na celu poprawę stanu dróg w mieście i gminie, co wpłynęło na zmniejszenie poziomu hałasu komunikacyjnego. Przeprowadzone zostały remonty, modernizacje i przebudowy dróg i nawierzchni jezdni – dane w pkt. 2.3 raportu.

Dla inwestycji i przedsięwzięć projektowanych do realizacji, Burmistrz Gminy w wydawanych decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach, nakłada na inwestorów obowiązki stosowania urządzeń i rozwiązań, zapewniających ochronę akustyczną.

Stan środowiska w zakresie emisji hałasu utrzymuje się na tym samym poziomie – nie uległ pogorszeniu.

Badania monitoringowe wykazały, że hałas komunikacyjny jest w dalszym ciągu jednym z największych zagrożeń i uciążliwości.

Zadania do realizacji, to:

- sukcesywne wdrażanie rozwiązań ograniczających hałas w zakładach przemysłowych, w których stwierdzono przekroczenie wartości normatywnych,
- kontynuacja modernizacja dróg i nawierzchni jezdni,
- wprowadzanie pasów zieleni,
- stosowanie elewacji i okien o dużej izolacyjności.

2.5. Powierzchnia ziemi

W ramach tego zadania Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział w Radomiu prowadzi szkolenia, które dotyczą:

- utrzymania dobrej kultury gleb,
- zapobiegania erozji gleb,
- zachowania substancji organicznej gleb,
- ochrony struktury gleb,
- postępowania w przypadku zanieczyszczenia gleb użytkownikami rolnymi substancjami chemicznymi,
- agrotechniki przeciwerozryjnej na terenach popowodziowych oraz zalecenia upraw polowych po ustąpieniu powodzi.

Na bieżąco z terenów gminnych usuwane są tzw. śmieciowiska, jak również na bieżąco usuwane są odpady z pasów drogowych.

Na terenie gminy nie występują obszary o przekroczonym standardzie jakości gleb.

W fazie realizacji inwestycji przekształcanie powierzchni ziemi, związane jest z powstawaniem nasypów z gruntu wybranego pod fundamenty budynków oraz w trakcie realizacji obiektów infrastruktury podziemnej i naziemnej. Prace ziemne koncentrują się w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych budów. Przekształcanie mechanicznie gleb najczęściej idzie w parze z robotami ziemnymi, które koncentrują się w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonych budów. Zakres degradacji gleb może wahać się od 20% do 60% dla terenów zabudowy oraz 100% dla terenów komunikacyjnych.

Po zakończeniu prac budowlanych tereny zajęte tymczasowo na czas budowy zostają zrehabilitowane (przywrócone do dawnej funkcji). W późniejszym okresie, profile glebowe mogą zostać odbudowane, a ich jakość nawet poprawiona. Dotyczy to przede wszystkim terenów zieleni towarzyszącej infrastrukturze drogowej oraz zieleni miejskiej.

2.5.1. Surowce mineralne.

Obszar gminy nie jest zbyt zasobny w surowce mineralne. Występujące złoża piasku o znaczeniu lokalnym stanowią surowiec budowlany. W gminie nie ma przemysłowego wydobywania kopaliny.

2.6. Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe.

W Gminie Kozielnice na liście potencjalnych sprawców Nadzwyczajnych Zagrożeń Środowiska (NZŚ) znajduje się ENEA Wytwarzanie S.A. w Świerżach Górnych. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska, do ochrony przed poważnymi awariami zobowiązani są zarówno prowadzący zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia awarii, jak i dokonujący przewozu substancji niebezpiecznych oraz organy administracji. Zadania koordynacji prac związanych z poważnymi awariami i ewentualnie powstałymi zagrożeniami regulują stosowne procedury na szczeblu powiatowym i gminnym w powiązaniu z działaniem służb ratowniczych (strażą pożarną, policją, pogotowiem ratunkowym, pogotowiem energetycznym, pogotowiem gazowym, pogotowiem wodno-kanalizacyjnym). Zadania te zawarte są w Planie Reagowania Kryzysowego Gminy Kozielnice jak również w Planie Reagowania Kryzysowego Powiatu Kozielnickiego.

2.7. Edukacja ekologiczna.

Edukacja ekologiczna prowadzona jest w przedszkolach i szkołach na każdym poziomie kształcenia. Działania te służą wykształceniu u dzieci, młodzieży jak również mieszkańców miasta i wsi poczucia odpowiedzialności za stan środowiska oraz nawyków kultury ekologicznej. Zaangażowanie uczniów szkół i nauczycieli z terenu naszej Gminy w sprawy dotyczące ekologii, daje gwarancje, iż oni, ich rodzice i środowisko lokalne, w którym żyją, zostaną zaraziły ideą ochrony środowiska.

W ramach edukacji ekologicznej przeprowadzono: 2011 rok

- 4 konkursy w których udział wzięło 272 uczniów wykonując 230 prac konkursowych (plastyczne, fotografie, literackie);
- dwa programy edukacyjne dla dzieci (teatrzyki: „Opowieści smutnej rzeki” i „O piecyku i kurzyku” z udziałem ok. 800 uczniów
- 14 wyjazdów edukacyjno – ekologicznych w których udział wzięło 490 dzieci i młodzieży;
- dwie „Zielone szkoły” w której uczestniczyło 49 uczniów,
- program edukacyjny dla dorosłych – udział wzięło 50 osób;
- program edukacyjny „drzewko za makulaturę” – zebrano ok. 7 ton makulatury i rozdano 650 szt. drzewek i krzewów;
- program edukacyjny „łowcy baterii” – udział wzięło 2457 uczniów i zebrano 2106 kg baterii,
- na potrzeby edukacji dzieci przedszkolnych zakupiono 6 kompletów puzzli edukacyjnych – Ekologia na co dzień i 6 kompletów puzzli – Recykling,

- dla dzieci szkół podstawowych zakupiono 11 szt. Planszy edukacyjnych – przyroda,
- zakupiono 500 szt. plakatów edukacyjnych „ Wypalanie – zabijanie” – które zostały rozplakatowane na terenach sołectw i na terenie miasta.

2012 rok

- a. 4 konkursy w których udział wzięło 252 uczniów wykonując 217 prac konkursowych (plastyczne, fotografie, literackie);
- b. program edukacyjny dla dzieci, teatrzyk: „To ci hałas” który obejrzało ok. 400 dzieci;
- c. 12 wyjazdów edukacyjno – ekologicznych w których udział wzięło 463 dzieci i młodzieży;
- d. cztery „Zielone szkoły” w której uczestniczyło 118 uczniów;
- e. program edukacyjny „drzewko za makulaturę” – zebrano ok. 7 ton makulatury i rozdano 1000 szt. drzewek i krzewów;
- f. program edukacyjny „łowcy baterii” – udział wzięło 2032 uczniów i zebrano 2636 kg baterii;

Kształtowanie świadomości ekologicznej dorosłych mieszkańców odbywa się głównie poprzez lokalne media, w których zamieszczane są informacje dotyczące racjonalnego gospodarowania środowiskiem i jego zasobami (apele o utrzymaniu czystości i porządku, likwidacji azbestu, zbierania opon, leków, elektrośmieci, itp.).

Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, mieszkańców wsi (rolników) odbywa się również poprzez:

- upowszechnianie ekologicznych metod gospodarowania w rolnictwie, leśnictwie – zadania realizowane przez ODR, AR i MR;
- popularyzowanie wśród mieszkańców zasad właściwego zagospodarowania odpadów i ich selektywnej zbiórki (segregacja u podstaw).

2.8. Gospodarka odpadami komunalnymi.

W zakresie gospodarki odpadami w związku z nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach od 1 lipca 2013 r. będą obowiązywały nowe zasady gospodarowania odpadami komunalnymi. Obowiązki gospodarowania odpadami komunalnymi spoczywać będą na gminie, w związku z czym Rada Miejska w Kozienicach w dniu 6 grudnia 2012 r. podjęła następujące uchwały:

1. Uchwała Nr XXVI/277/2012 w sprawie uchwalenia Regulaminu Utrzymania Czystości i Porządku na terenie Gminy Kozienice.
2. Uchwała Nr XXVI/278/2012 w sprawie wyboru metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty.
3. Uchwała Nr XXVI/279/2012 w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi przez właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Kozienice.
4. Uchwała Nr XXVI/280/2012 w sprawie ustalenia wzoru deklaracji o wysokości opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości.
5. Uchwała Nr XXVI/281/2012 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów. w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

4. WYKONANIE WYDATÓW BUDŻETOWYCH NA DZIAŁANIA Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Tab.I.

l.p.	Rodzaj zadania	Rok 2011	Rok 2012	Razem 2011+2012
1.	Gospodarka ściekowa i ochrona wód	3 990 388	3 999 545	7 989 933
2.	PT , budowa i przebudowa dróg gminnych, ścieżki rowerowe, chodniki, parkingi, mosty	8 306 099	11 338 230	19 644 329
3.	PT i termomodernizacje budynków z zasobów gminnych	2 141 997	1 532 970	3 674 967
4.	PT i budowa kanalizacji deszczowej	838 968	478 871	1 317 839
6.	Gospodarka odpadami : likwidacja dzikich wysypisk, gruzowisko, odpady wielkogabarytowe, azbest. Dopłata do selektywnej zbiórki i wywozu nieczystości z sołectw, rakarnia	1 905 369	1 855 033	3 760 402
7.	Utrzymanie czystości i porządku na terenie miasta i wsi	472 873	370 744	843 617
8.	Utrzymanie zieleni: nasadzenia drzew i krzewów, utrzymanie trawników, skwerów, parku	931 628	947 014	1 878 642
9.	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego na energooszczędne	351 558	349 829	701 387
10.	Budowa (PP Nr 4, Ogród Jordanowski) i modernizacja węzłów ciepłowniczych, c.o. i c.w.u	321 813	32 755	354 568
11.	Edukacja ekologiczna: konkursy, wyjazdy ekologiczne, programy ekologiczne	39 796	29 348	69 144
	OGÓŁEM:	17 306 189	20 934 239	40 224 528

Wykorzystane materiały

1. Program Ochrony Środowiska Gminy Kozienice: Kozienice, 2008 i 2012r.
2. Materiały własne Wydziałów Urzędu Miejskiego oraz innych podmiotów realizujących zadania w zakresie ochrony środowiska.
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.).
4. Raport „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2011 roku”; Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Warszawie, Warszawa 2012 r.